

Základní škola, Nasavrky, okres Chrudim

Školní 275, 538 25 Nasavrky, IČO: 701 88 955

tel. 469 677 166, 725 834 348, 606 144 166,

reditelna@zsnasavrky.cz

www.zsnasavrky.cz

Dodatek k ŠVP (č. 3)

Název ŠVP

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „SPOLEČNĚ RŮST“

Název školy

Základní škola, Nasavrky, okres Chrudim

Kontaktní údaje

adresa: Školní 275, 538 25 Nasavrky

IČO: 701 88 955

REDIZO: 650 023 731

řed.školy: Mgr. Renata Odvářková

tel: 469 677 166, mob. tel.: 605 144 166

e-mail: reditelna@zsnasavrky.cz

ID datové schránky: grppek7

www: <http://www.zsnasavrky.cz>

koordinátor ŠVP: Mgr. Věra Pilařová

Zřizovatel

Město Nasavrky

Kontaktní údaje

adresa: Náměstí 77, 538 25 Nasavrky

IČO: 00270580

tel: 469 677 104, fax: 469 669 313

e-mail: info@nasavrky.cz, e-podatelna@nasavrky.cz

www: www.nasavrky.cz

Platnost dokumentu: od 1. 2. 2024

podpis ředitelky školy: Mgr. R. Odvářková

ŠVP vydán ředitelkou školy 2022 dle § 5, odst. 3 zákona č. 561/2004 Sb. pod č. j. 5 / 22 / ZŠNa - E

Projednáno a schváleno pedagogickou radou 10. 1. 2024

Datum účinnosti 1. 2. 2024

Strategie předcházení školní neúspěšnosti

Strategický dokument platný od školního roku 2023/2024

Strategie předcházení školní neúspěšnosti vychází z vyhlášky č. 27/2016 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních v platném znění a jejím cílem je vyhledávání potencionálně neúspěšných žáků a vytváření podmínek ke zlepšení jejich školní úspěšnosti.

Potřeba dosáhnout dobrého výkonu a být úspěšný je významná téměř pro každého. Zažití úspěchu během školního vzdělávání posiluje sebedůvěru dítěte a tímto způsobem uspokojuje i jeho potřebu seberealizace. Jestliže dítě úspěšné není, zvyšuje se riziko vzniku pocitů méněcennosti a nejistoty. Dítě následně volí různé nevhodné strategie k vyrovnávání se s celou situací. Mezi doprovodné projevy při školní neúspěšnosti patří:

- psychosomatické obtíže – bolesti hlavy, břicha, nechutenství, zvracení, tiky;
- poruchy chování –záškoláctví, agrese, opoziční vzdor, zesměšňování učitele či spolužáků, vyrušování v hodině atd.;
- obranné mechanismy – rezignace, útoky do fantazie, regrese.

Základním předpokladem pro to, aby byli žáci i pedagogové ochotni ke spolupráci, aby se žáci chtěli učit novým dovednostem, dozvídat se nové informace, je uspokojení pocitu jistoty a bezpečí. Pokud tato podmínka splněna není, pedagogové i žáci se snaží nebezpečným situacím vyhnout, řeší strategii úniku a už jim nezbyvá kapacita na učení (se). Jakým způsobem je v naší škole nastavena strategie předcházení rizikovým projevům chování je zakotveno ve školním Preventivním programu (minimální preventivní program). Strategie předcházení školní neúspěšnosti je tedy doplněním a navazuje na Preventivní program naší školy.

Za školní neúspěšnost v naší škole považujeme situace, kdy:

- a) přes veškerou snahu žáka i učitele, nedosahuje žák dobrých výsledků, nedokáže zvládnout učivo na očekávané úrovni, nezažívá úspěch,
- b) se prospěch žáka v jednom nebo více předmětech výrazně zhorší (o 2 a více stupňů) ve čtvrtletí nebo pololetí,
- c) žák ve čtvrtletí nebo pololetí neprospívá v jednom nebo více předmětech.

Na školní neúspěšnost má nejčastěji vliv:

- a) osobnost žáka – emoční labilita, nízká odolnost vůči zátěži, nízká motivace, záporný vztah ke škole, snížená sebedůvěra, pasivita, nedostatek pracovních návyků, nízké rozumové schopnosti, problémy s pamětí;
- b) speciální vzdělávací potřeby žáka – specifické poruchy učení a chování, zdravotní postižení či znevýhodnění;
- c) odlišný mateřský jazyk žáka;
- d) odlišné životní podmínky – nepodnětné rodinné prostředí, střídavá péče, nízký socioekonomický status rodiny, náročné rodinné situace (rozvod rodičů, úmrtí v rodině apod.), nezájem rodiny o vzdělávání žáka, neochota rodičů ke spolupráci se školou, nadměrně ochranné rodinné prostředí;
- e) změny ve vzdělávání – nástup do první třídy, přechod na 2. stupeň ZŠ, přechod z jiné školy.

Vždy je důležité zaměřit se na odhalení příčin školní neúspěšnosti. Trvale sledovat a vyhodnocovat situaci žáka, vést záznamy o úspěšných i neúspěšných řešeních.

Strategie předcházení školní neúspěšnosti:

- zvyšování aspirační úrovně u žáků,
- podporování samostatného a nezávislého myšlení žáků,
- klást na žáky přiměřené nároky,
- dbát na pravidelnou docházku žáka do školy, důsledně kontrolovat splnění zadaných úkolů,
- oceňovat jedinečnost žáka,
- umožňovat žákům vyjádřit vlastní názor,
- podporovat aktivitu žáků, dát příležitost zažít úspěch,
- vyhýbat se negativnímu srovnávání,
- věnovat pozornost rodinnému zázemí žáka, jeho psychickému stavu,
- rozvíjení kvalitního sebehodnocení žáků, které je důležitou součástí celkového hodnocení,
- využívání metod aktivního učení a postupný rozvoj klíčových kompetencí,
- důsledné dodržování postupu, kdy každý žák (přiměřeně svému věku) je seznámen s kritérii školního výkonu, která jsou ve škole považována za úspěch,
- žák je pedagogy seznamován s možnými vhodnými styly učení a učí se vědomě používat styl pro něj v dané situaci nejvýhodnější,
- v rámci DVPP rozvíjení klíčových dovedností pedagogů pro tuto oblast,
- školní poradenské pracoviště vytváří a aktualizuje strategie prevence školní neúspěšnosti, seznamuje s ní pedagogy školy a vyhodnocuje její účinnost.

Podpora školního úspěchu primárně vychází z atmosféry školy. V naší škole se snažíme co nejvíce minimalizovat riziko vzniku školní neúspěšnosti žáků. Dbáme na kvalitní mezilidské vztahy, které jsou základem celkového wellbeingu žáků i pedagogů. Vytváříme podnětné a bezpečné prostředí školy. Naše základní hodnoty jsou následující:

- dbáme na vzájemné slušné chování,
- podporujeme vhodnou argumentaci prostřednictvím vlastních názorů a myšlenek, vedeme k toleranci k názorům a potřebám druhých,
- připravujeme do života, podporujeme vzájemnou spolupráci a samostatnost,
- vytváříme pozitivní vztah k bydlišti a okolí, k historii naší země a k demokratickým hodnotám naší společnosti,
- klademe důraz na ekologické myšlení, pochopení hodnoty přírody a navázání dobrého vztahu k ní.

Žáci mají možnost řešit nejen své školní, ale také osobní problémy s třídními učiteli, s učiteli předmětů, s pracovníky školního poradenského pracoviště, s vedením školy. Vždy záleží na tom, ke komu má konkrétní žák důvěru, koho si on sám vybere.

V životě dětí ale někdy nastávají situace, kdy je přes veškerá opatření nutná zvýšená podpora, aby nedocházelo ke školnímu selhávání. A zde přistupujeme k níže popsanému třístupňovému modelu péče o žáky ohrožené školním neúspěchem.

Třístupňový model péče (3MP) o žáky ohrožené školním neúspěchem na Základní škole, Nasavrky, okres Chrudim:

1. stupeň péče o žáky ohrožené školním neúspěchem

Situaci řeší třídní učitel, případně vyučující předmětu, ve kterém je žák neúspěšný. K postupům v tomto stupni péče o žáka ohroženého školním neúspěchem patří:

- včasné zachycení obtíží již v počátku,
- individualizovaná pomoc učitele žákovi v rámci běžných hodin,
- monitorování pokroků dítěte, průběžná pedagogická diagnostika,
- doučování, individuální konzultace s učitelem,
- spolupráce se zákonnými zástupci – podpora a vedení ve způsobu domácí přípravy,
- nabídka podpůrných pomůcek při samostatné práci (přehledy, tabulky atd.),
- hledání a nastavení vhodných způsobů motivace a hodnocení daného žáka,
- oznamování termínů písemných prací a zkoušení, slovní hodnocení,
- pomoc při začleňování žáka do třídního kolektivu,
- hledání činností, ve kterých bude žák zažívat úspěch.

Účinnost těchto opatření průběžně vyhodnocuje třídní učitel, případně vyučující předmětu, ve kterém je žák neúspěšný, obvykle po dobu tří až šesti měsíců.

2. stupeň péče o žáky ohrožené školním neúspěchem

Pokud se nedaří nepříznivý vývoj ve vzdělávání žáka výše uvedenými způsoby podpory zvrátit, situaci dále řeší třídní učitel, vyučující předmětů ve spolupráci s pracovníky školního poradenského pracoviště (výchovná poradkyně, školní metodik prevence, školní speciální pedagog – dle potíží a potřeb žáka). V případě potřeby je zapojeno vedení školy. Kromě všech postupů uvedených v 1. stupni používáme dále:

- společná setkání žáka, zákonných zástupců a pedagogů, kteří s žákem pracují,
- společné schůzky zákonných zástupců, žáka, pedagogů a pracovníků školního poradenského pracoviště,
- náslechy v hodinách a konzultace potřeb konkrétního žáka s výchovnou poradkyní nebo školní speciální pedagožkou,
- diagnostiku standardizovanými metodami (školní speciální pedagog),
- individuální konzultace žáka s pracovníkem školního poradenského pracoviště
- individuální konzultace zákonných zástupců s pracovníkem školního poradenského pracoviště,
- hodiny speciálně pedagogické intervence – školní speciální pedagog,
- plán pedagogické podpory,

- vedení školy vyhodnocuje, zda ke zvýšené neúspěšnosti nedochází jen u některých vyučovacích předmětů, nebo jen u některých vyučujících (na toto téma případně zaměřuje svou hospitační činnost a zjišťuje zpětnou vazbu od rodičů – evaluační dotazníky),
- na jednání pedagogických rad, předmětových komisí a metodických týmů je vyhodnocována situace jednotlivých žáků a stanoven další postup.

Účinnost těchto opatření průběžně vyhodnocuje třídní učitel, případně vyučující předmětu, ve kterém je žák neúspěšný ve spolupráci s pracovníkem školního poradenského pracoviště, obvykle po dobu tří až šesti měsíců. Plán pedagogické podpory je vyhodnocován nejdéle po třech měsících s možností jeho prodloužení, pokud opatření mají pozitivní dopad na žáka.

Opatření v 1. a 2. stupni modelu péče o žáky ohrožené školním neúspěchem jsou podpůrná opatření 1. stupně ve smyslu vyhlášky č. 27/2016 Sb.

3. stupeň péče o žáky ohrožené školním neúspěchem

V případě, že ani po aplikaci veškerých opatření 1. a 2. stupně podpory nedojde u žáka ke zlepšení výsledků jeho vzdělávání, žák nadále nezažívá ve škole úspěch, přistoupíme k opatřením 3. stupně:

- doporučení komplexního pedagogicko-psychologického vyšetření ve školském poradenském zařízení,
- výchovná poradkyně pomáhá zákonným zástupcům s výběrem a kontaktováním vhodného školského poradenského zařízení,
- úzce spolupracujeme s PPP Chrudim, SPC Skuteč, SVP Archa Chrudim,
- výchovná poradkyně, případně speciální pedagožka pomáhá učitelům s vypracováním podkladů pro psychologická a speciálně pedagogická vyšetření ve školských poradenských pracovištích,
- aplikujeme podpůrná opatření pro žáky se SVP dle doporučení školského poradenského pracoviště (jedná se o podpůrná opatření 2. – 3. stupně ve smyslu vyhlášky č. 27/2016 Sb.),
- zajišťujeme a využíváme pomůcky doporučené školským poradenským pracovištěm,
- předmět speciálně pedagogické péče je zajišťován kvalifikovanými pedagogy,
- individuální vzdělávací plán na základě doporučení školského poradenského zařízení,
- u žáků, jejichž neúspěšnost souvisí spíše se sociálním znevýhodněním, konzultovat situaci s OSPOD.

Vypracovaly:

Mgr. Bc. Lenka Havlová
speciální pedagožka, vedoucí ŠPP

Mgr. Bc. Renata Odvárková
kariéerní poradkyně, ředitelka školy

Mgr. Kamila Tatíčková
výchovná poradkyně

Mgr. Lenka Hyklová
metodička prevence